

P O I S T E H Ä Ä L

Kaubanduslikku eriharidust taotlevate poiste häälekandja. Ilmub igal reedel. Müük ja levitamine ainult koolis. Hind 4 senti.

Toimetuse ja talituse: Tallinn, Sakala 51. T.L.P. Kommerts-kool, T.P. Kaubandus- ja Ärinduskeskkool ja T.L.P. VII Progümn. Tel. 455-81. Peatoimetaja H. Lehesalu. Toimetuse: H. Pukk, O. Alaküla, M. Kesamaa, R. Aasma, H. Arakas, R. Rooman.

Nr. 152 Reedel, 17. nov. 1939.a. IX aastakäik.

H E A V A I M

Igas perekonnas valitseb oma vaim. See on kogum kõigist neist tõekspidamistest ja traditsioonidest, millest vanemad läsevad juhtida oma eneste elu ja mida nad kui parimaid juhtnöõre rakendavad oma laste kasvatamisel. Hea perekonnavaim on suur varemändus, ta on perekonna kirjutamatu põhiseadus.

Esimesest koolipäevast alates hakkab ka igas klassis kujunema oma klassivaim. Erinevatest koolidest ja veel enam erinevatest kodudest tulevad õpilased ja liituvad mitmeks aastaks ühiseks pereks. On õnn, kui see liitumine toimub nii, et tekib harmooniline tervik, mis areneb positiivses suunas. Niisugune klassi ühiskond liiväärrib enamasti kõik väärnähted ise omal jõul, veel enam: ta sumbutab nad sageli juba nende eos. Klassi omavalitsuse põhiseaduseks on siin hea klassivaim.

Aidakem kõik kaasa, et igas klassis oleks valitsemas hea vaim. Siis võime kõik rõõmutunda selle üle, et kogu meie koolis valitseb positiivselt suunatud hea tahte- ja töövaim.

R.M.

V A R I A

V a h e r a h u p ä e v 11. nov.

Möödunud laupäeval kõneles meie hommikusel kokkulekul saalis hr. Direktor isiklikult. Hommik oli pühendatud möödunud Maailmasõja vaherahule 11. novembril 1918.a. Oma sõnavõttus hr. Direktor leidis, et viimasteist sõdadest on Eesti ikka kasu olnud: Maailmasõda andis meile idee ja võimaluse iseseisvumiseks; Vabadussõda andis meile kauaigatsetud vabaduse täiel kujul kätte ja praegu kestev sõdagi on juba meile kasuks tulnud eemaldades meie riigi kehast ühe rahvagrupi, kellele me pole kunagi hea pilguga vaadanud. Meil pole mingit põhjust seda päeva märkimata jätta, sest meie riik, püsib praeguse sõja kestel sama kindlalt kui seni.

S p o r d i r i n d e l l t

Laupäeval 11.nov. kohtusid TKSÜ esivõistluste sarjas end. SKV võimlas T.L.P. Kommertskool ja 2. Kommertskool (Majanduslik Erikool). 2. Kommertskooli avalöögiga alanud esimene geim lõppes nende kasuks 15:7. Selle tagajärje nad saavutasid tänu oma headele servidele ja surumistele. - Teise geimi algus oli meie poistele edukas, juhtisime 6:4, siis 9:6. Kohe seejärel 2.Kommertskool viigistas 9:9 ja peale "time out'e" tegi järjest 6 punkti. Geim lõppeski meie kahjuks 9:15. Seega oli mängu võitnud 2. Kommertskool 2:0. Kokkuvõttes võib ütelda, et meie poisid mängisid küllaltki hästi, paremini kui oodati.

Meie meeskond mängis koosseisus: Kütt - Ulpus; Sarna - Bollman; Tasur - Martinson.

Järgmiseks vastaseks on meil Riigi Kunst-tööstuskool.

H o m n e k õ n e h o m m i k

Homme kõnehommik kujuneb õieti kahekordseks aktuseks. Esimäjäärjekorras mälestatakse meie naabri Läti Vabariigi iseseisvuse väljakuulutamise aastapäeva. Vastava sisulise kõnega esineb Kommertskooli II klassi õppur H. J o h a n s o n.

Kõnehommiku teise osana toimub kõne meie kirjandiku Mait Metsanurga 60-nda sünnipäeva puhul. Vastavasisulise ettekandega esineb Kommertskooli abiturient H. L e h e s a l u

K A S E I I N V I L L

Inimene on alati püüdnud valmistada loodusest saadavate produktide asemele kunstlikke. Põhjuseks on inimesetarvete kasvamine ja looduslike ainete mitte kättesaadavus. Võrdlemisi üldtuntud on kunstsarv ja kunstkaotšuk. Vähem on kuulda olnud kunstvillast. Kunstlikest kiudaineist kõige enam vastab villale nn. kaseiinvill.

Kaseiinvilla valmistamisest Itaalias teatati alles mõni aasta tagasi, kuid nüüd käib seal see töö juba tööstuslikus ulatuses. Sellejuur es siiski toodetav riie enamalt jaolt on pooleldi kunstlikust ja pooleldi loomulikust villast.

Kunstvilla valmistamiseks kaseiin kõigepealt pehmentatakse vees ja siis lahustatakse leeliselahuses. Saadakse paks veniv mass, mis vastavate kemikaalide lisamisega, seismisega jm. viiakse vajaliku sitkuseni. Selle järele mass surutakse läbi paljude peente aukude ja saadud kiud kõvendatakse vannis, mis sisaldab formaaldehyüdi ja muid lisandeid. Sel viisil saadud kiududel on peagu täpselt samasugune keemiline koosseis kui loomulikul villal, ainult väävlisisaldus on väiksem. Kiudude värvus on nõrgalt kollakas ja nad sarnlevad parima pestud lambavillaga, mis pärast kunstlikku ja loomlikku villa saab hästi segada. On tõsi, et samalaadilise välimusega kunstlikke kiude saab ka taimainetest, kuid need ei hase end värvida villa värvidega.

Kuna kaseiinvilla kiud on siledad, vastandina loomulikule villale, mis on soomuskestaga kaetud, ei lase kaseiinvill end viltida. Samal põhjusel aga kaseiinvill kortsub vähem loomulikust villast. Muutes happelise vanni koostist, on võimalik saavutada ka s pehmemat või karedamat kunstvilla. Pehme mat villa, kuigi see ei ole nii tugev kui kare vill, eelistatakse silmkoeliste esemete valmistamisel.

Meil Eestis tuleks kaseiinvilla küsimust põhjalikult uurida ja kontakti astuda ka välismaiste katsetajatega, sest on ju meil, samuti kui Itaaliaski, lambavilla vähe, kaseiini sellevastu aga küllaldaselt.

Andmed võetud ajakirjast
"Tehnika kõigile"

4. nov. s.a.

referentis Kommertskooli abiturient Paul
R a n d teemal "Töökus ja edukus."

Referaat oli koostatud hästi ja sisaldas palju-
gi väärtuslikku. Grammatilisi vigu märgata ei olnud
ja samuti jättis esitatu hea mulje oma sõnastuselt.
Referent juhtis tähelepanu edule inimese elus ja te-
gevuses ning ütles, et see on saavutatav ainult vi-
sa ja hoolsa tööga. See on kahtlemata õige. Kuid
väitega, et püsivalt töötav inimene tunneb end alati
noorena, ei saa täielikult leppida. Võib näha õige
palju töötajaid, kes just raske tööga on muutunud
tuimaks ja nagu rahvasuu ütleb, "on end tööga ära
tapnud". Niisugust "nooruslikku" tööjõudu võib nä-
ha just palju kehalise töö tegijate juures. Kas
need siis ei ole püsivalt ja visalt töötajad? Küll
on aga jälle õige - kelle töö on tehtud armastusega,
see võib nautida meelolahutusi kerge südamega ja
rahuldustundega. See on maksev ka meie, õpilaste
kohta.

Millegipärast aga ebaõnnestus referendil ette-
kanne, mille läbi kaotas osaliselt ka sisu. Refe-
rent oli ilmselt ärritatud ja õige sagedasti ütles
kirjutatud referaadist maha lugedes valed sõnad,
mida ta pidi uuesti parandama. See aga raskendas
esitatava jälgimist ja ka mõnede lausete mõte jäi
arusaamatuks. Jäi mulje, et referent ei ole kirju-
tatud enne läbi lugenudki! See ebaõnnestumine oli
vist tingitud R. esmakordsest esinemisest suure-
arvulise kuulajaskonna ees.

V.K.

V A N A S Õ N U

Parem õiglusetust kannatada, kui ise ebaõiglane
olla.

Väiksed kingid hoiavad sõprust.

Tütarlaps kel on palju austajaid sageli valib
mlvima.

Kes kõik raiskab, mis ta teenib on õigel teel,
et saada kerjuseks.

T Ä H E D

Tähti tuhandeid on taevas,
tähti mõõtmatult heledaid,
nagu määratus ballisaalis
elektriküünlaid säravaid.

Näed sa tähte õige tuhmi
mitme sätendava seas?
Kuskilt paistab tuleähmi
keldrikortri akna sees.

Ega tähte tuhmun'd säras
hele täht ei arvesta.
Tihti tema ülbes siras
nõrgem täht peab kaduma!

Ballisaali joobnud silmad
vaevalt teavad, mis on töö.
Et võiks loita sajad küüned -
seks on keldrikortris öö.

Ho - Pe

P O I S T E "K O M M E L" O L I P I D U

Kaheaastase vaheja järel oli kord jällegi "Komme" pidu. Mineval aastal jäi pidu pidamata, kuna tol aastal polnud ju abituriente. Tänavu olid aga "Komme" poisid rakendunud peokorraldamisse täie innuga. Juba varakult, sügisel kooli tulles, hakkasid lõpuklassi mehed jutte levitama, et tuleb pidu ja - milline veel!

Pääsmeid trükiti suurel hulgal ja paisati kõik "linnapeale" laiali, et kõik koolid oleksid nendega üle külvatud. Leiti säärane olevat kõige parem ja odavam reklaami-moodus. Uudiseks oli ka, et peo-plakateid oli pandud ülesse pealinna käidavamate tänavate ääres asuvate äride vaateaknaile.

Tegemist ja toimetamist oli poistel palju, kusjuures lähelt aitasid kaasa ka õpetajad. Nõu ja juhatast jagas klassijuhataja hr. R. Meresmaa, hr. V. Tomingas oli suureks abiks eeskava koostamisel ja hr. E. Kana lähkel juhtimisel saavutas peoplakat oma ilme. Olgu kõikidele öeldud siinkohal suurim tänu!

Peopäev oli valitud küll natuke imelikult - nimelt reede, kuid eks korraldajad ise teadsid milleks see hea!

Eeskavalises osas esinesid külalis tenor J. Lükki ja vilistlane Arvo Tiitus. Lõpuks laulis "Komme" kolmekordne kvartett, saades rohke aplausi osaliseks,

kusjuures temperamendikas "Punapäev laul" tuli kor-
damisele.

Väikese vaheaja järgi algas tants pealinna po-
pulaarsema jazzi "Merry Pipers" saatel.

Külalisi oli peol otse "metsikult". Kõrvalruumid
ja saal olid tulvil noorust. Kogu õhtu möödus mee-
olukalt, kuigi siit-sealt kuuldus nurinat, et milleks
lasti sisse nii palju inimesi. Kuid see nurin oli ka
rohkem möe pärast!

Peo lõppedes oli organiseeritud külaliste järk-
järguline laskmine garderoobi, et hoida ära tungi.
Kõik läks libedalt ja sekeldusteta kuni kella 23.30-ks
oli viimane külaline lahkunud. Lõpuks lahkusid ka
abituriendid, Kunstihocnes kustused tuled ja kostis
vaid eemalt kojutõttavate poiste ja tütarlaste pro-
meeleolulist jutuvada.

Ho -- Pe

Tallinna Linna Poeglaste Kommertsikooli
15. lennu

L Ö P P - P E O A R U A N N E

D e e b e t

Eelmüügil müüdnud

395 pil. á kr. -.75 kr. 296.25

Kohal müüdnud

122 pil. á kr. -.75 " 91.50

Oma õpilastele müüdnud

44 pil. á kr. -.50 " 22.-

kr. 409.75

K r e e d i t

Saali üür ja valgustus kr. 50.20

Orkestri tasu " 43.-

Plakatite valmistamine " 10.50

Pääsmete trükkimine " 7.-

Esineja tasu " 4.-

Ruumide korrastajale " 3.-

Esinejate riietehoid " 1.-

Bürookulud " 1.01

Puhaskasu " 290.04

kr. 409.75

Uus koolivend

MINU TÄHELEPANEKUID

"Poiste Häältest" ja hommikkõnedest.

Jälle hoiate te käes värsket "Poiste Häält" ja loete õhinal sirna trükitud sõnu. Te näete, et müüdnene "P.H." on päris kena ja ületab kaugelt oma eelmise numbriga, mis oli ka kena ja ilus, ainult natuke määritud. Aga teie, armsad lugejad, saite sellepärast närvisoki, sattusite hasarti ja olite selle üle väga pahased, kui pidite ostma natuke määritud numbriga; tegite lärmi, keeldusite maksmast selle "prahi" eest 4 senti ning pidite toimetajate nahad üle kõrvade tõmbama, sest te arvasite, et toimetajad tahtsid teid narrida.

Pean ütlema, armsad lugejad, et minagi olin natuke pettunud, kui nägin te ajakirja esimest numbrit ja tahtes teda lugeda, pidin ääretult pingutama oma nägemisnärve. Ma siis pärisin "P.H." uue mehaaniku Jaani käest selle nähtuse põhjust. Ja nagu kuulsin, polnud selle numbriga määrimises sugugi süüdi ei mehaanik ega toimetajad, vaid kõiges oli süüdi see tulius masin, mis kuidagi ei tahtnud kuulda oma noore käskija sõna ja määris ära kõik puhted ja ilusad lehed. Ja et paberit kõige parema tahtmise juures pesta ega sauna viia ei saa, siis pidite leppima paratamatusega ja toimetajate ja mehaaniku Jaani kurvastuseks lugema natuke määritud ajakirja.

Juba eelmises "P.H." pidin mainima seda tõika, et te koolis on ilus komme, korraldada oma saalis hommikkõnesid. Esiti ma ei uskunud, et ka õpilased võivad nii ilusasti ja kemasti rääkida, nagu teie seal üleval räägite. Mitmed te hulgast peavad palvet paremini, kui mõni elukutseline "lugeja". Teil on ka mehi, kes kõnelevad kui Cicerod, kes räägivad vaivustavalt ja kaasakiskuvalt. Ma ise pole veel kunagi teiste ees rääkinud, aga ma tahan hakata harjutama ja saada ka sama heaks kõnelejaks, kui teie seal üleval.

Aga siiski, mitmed te hulgast magavad sel hommikul, kui saalis on kõne, viis minutit rohkem, keevavad teise külje ja mõtlevad: "Ah täna ju hommikkõne! Täna võib magada!" Te longite sel hommikul (vabandage, muidugi mitte kõik!) sel hommikul kooli veidi aeglasemalt, kui harilikult. "Täna on hommik-

kõne, mõtlete ja seisate tuttava tütarlapselminut kauem tänavanurgal.

Ma ei tea millest see naljakas käitumine te juures on tingitud. Kas sellest, et saal on liiga kõr- gel ja päris tülikas töö on end sinna neljandale kor- rale hoovata? Olete liiga vanad või haiged ja ei jõua seista kümme minutit omil jalgel?

Aga olgu sellega, kuidas on. Eks te ise seda teate ju paremini, kui mina, kuidas lood teiega on.

Nüüd tahaksin aga ka teile, armsad koolivennad, kes te olete õigeaegselt ilmunud ja olete huvitatud kõnelemisest, midagi ütelda. Kui te olete end sinna saali kogunud, siis mõtlete teie et olete kusagil kohvikus, simmanil, või kusagil jäärmargil, aga mit- te auditoriumis, ja lasete oma suukesel vahetpidama- tult liikuda. Te olete nii vaimustatud ja kaasa kis- tud sest kõnelemisest, et ei suuda kuidagi vait püsi- da, tahate näidata, et te sugugi maha ei jääs est õi- gest kõnelejust ja demostreerite oma suuvärki ja head kõnelemisandi siis teistele. Te räägite seal oma õhtustest seiklustest, ilusatest türrarlastest, oma unenägudest ja avaldate mõtteid selle üle, kuidas täidab oma otstarvet uus spikri tüüp. Ja teile, arm- sad koolivennad, ei tule see pähegi, et te segate sel- lega seda päris kõnelejust ja neid, kes on huvitatud kõnest.

Sellega täna lõpetan, võtke vihaks või pange pahaks.

Teie

Uus koolivend.

N A L J E

Toimetaja ütles: "Teie teated pole halvad, häri- ra Bounty, kuid ma pean teile ikka ja ikka kordama: Enam täpsust! Täpsust! Selles punktis olete liig hooletu."

Järgmine teade, mille reporter andis toimetaja- jale, algas järgmiselt: "Kakstuhat inimest mahutav saal oli täidetud viimse kohani ja kolmtuhat üheksa- sada üheksakümmend üheksa silma rippusid kõneleja huultel...

Imestunult küsis toimetaja: "Miks selline nae- ruväärne arv?"

Tegin kindlaks, et üks kohalviibijaist oli ühe silmaga," vastas kohusetruu reporter.

LUGEJAD KÜSIVAD JA VASTAVAD

Eelmises numbris ilmunud küsimuste vastused.

1. Märke, millised tähistasid ühtekuuluvust tarvitati juba väga vanal ajal. Mitmesuguseisse ordudesse vastuvõetud kodanikud said õiguse kanda teatud märki. Ka koolides olid juba keskajal tarvitusel koolide märgid.
Juba Vene ajal võisid ülikoolide ja teiste kõrgemate koolide lõpetajad kanda vatavaid seaduslikult kinnitatud märke. Keskkoolidest olid märgid mõningail erikoolidel.
Meil võeti lõpetajate seas lõpumärgid tarvitusele vabatahtlikult, et tähistada ühtekuuluvust. Samuti on praegu ka välismaal abiturientide seas tarvitusel koolilõpetamist tähistavad märgid.
2. Vormisärk ja lips on sunduslikud, siis kui õpilased esinevad amttlikult koolina.
3. Õpilasaajakirjade kohta ilmub järgmis es numbris pikem artikkel, kus puudutatakse meie koolide esimesi ajakirju.
4. Õpilaste rahvusrõivaste kohta pole toimetusele saabunud sõnavõtte.

K Ü S I M U S I

5. Kas Poeglaste Kommertsikool registreerib kooli rekorderid kergejõustiku aladel ja millised need on?

Spets.

6. Kes on meie koolide parim maletaja?

Spets.

7. Kui suur oli T.L.P. Kommertsikooli suurima ja väiksema lõpuklassi arvuline koosseis ja millal nad lõpetasid?

Ho - Pe

R A A M A T U K O G U E L U S T

Raamatukogus keeb jälle töö. Laenatakse raamatuid ja lehitsetakse käsiraamatuid. Ka rohke ajakirjade kogu leiab endiselt poolehoidu.

Kel mingi küsimus lahendada, referaat ülesandeks või sõna tähendus teadmata, seab oma sammud raamatukogu poole.

Kogu rahuldab igal koolipäeval ligi 100 õpilase soove.

Käesoleval aastal on kogu täienenud rohkeli uute teostega - nii kodu - kui ka välismaa sulemeeste töödega, mis võimaldab laenamisel raamatute tõhusamat valikut. Nii on käesoleval aastal langenud eelmistele aastatele omane rekorditsemine tagaplaanile, andes ruumi põhjalikumale ja tähelepanelikumale lugemisele.

Raamatuist omandate palju väärtuslikku ja õpetlikku, kui süvenete nende mõtteilma ja igakülgseisse avaldusisse!

V.M.

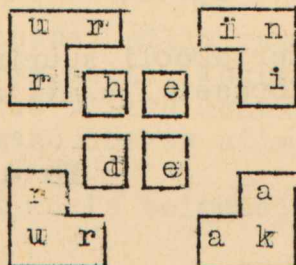
P E A M U R D M I S T

Nr. 1. Ülesanne matemaatikast.

Mul on praegu ühes taskus 2 korda rohkem raha kui teises. Kui ma aga sellest taskust 6 senti välja võtaksin, kus teda rohkem on ja sinna paneksin, kus 2 korda vähem oli, siis oleks mõlemas taskus ühepalju. Kuipalju on mul raha?

Nr. 2. Kombineerimisülesanne.

Siin tuleb antud osadest säärane ruut koostada, et ülevalt alla ja vasakult paremale lugedes saame: 1 metsloom, 2 põllutööriist, 3 hoone maal, 4 urisemine.

M A L E N U R K

L a h e n d u s v õ i t l u s

Ü l e s a n n e nr. 6

Valged: Kd6, Lh6, Vh7, Oh8 ja g2, Rf8, Ef6 ja g7. Mustad: Kg8, Of5, Ed7, f7, g3, g4, g5 ja g6
Valged kaostavad nelja käiguga.

Ü l e s a n n e nr. 7

Valged: Ka2, Lg3, Vcl, Of4, Ef2 ja h3. Mustad: Kgl, Ob8 ja hl, Rfl, Ec3, c6, c7, d4, g2 ja h2.
Valge kaostab nelja käiguga.

Ü l e s a n n e nr. 8

Valged: Kc8, Lh4, Vb4, Re4 ja g5, Ec2, c5, d6 ja f2.
Mustad: Kd5, Ohl, Ec6, e5, f3, f4 ja f5.
Valged kaostavad kolme käiguga.

Ü l e s a n n e nr. 9

Valged: Ka4, Lh8, Of3, Rc5 ja e5. Mustad: Kd4, Va6, Ogl, Ec2, c3, d5, f4 ja a5.
Valged kaostavad kolme käiguga.

Ü l e s a n n e nr. 10

Valged: Kd3, Ldl, Og3, Rg4. Mustad: Khl, Rgl, Eh2.
Valged kaostavad kolme käiguga.

Eelmises "P.H.-s" on sattunud ülesanne nr. 1 viiga: "Valged kaostavad kolme käiguga." Peab olema "valged kaostavad kahe käiguga."

Ülesannete nr. 6 - 10 kui ka nr. 1 lahendused tuleb ära anda kesknädalaks 22. nov.

Lahendusvõistluse seis: 1. Ü. Katk 7 p. 2. R. Patsik 5 p.

Ü l e s a n n e t e l ä h e n d u s e d

Nr. 2. 1. Lh2 - a2! jne. Nr. 3. 1. Oel - a5, Oh8 - b2, 2 Rb3 - d2 + jne. Nr. 4. 1. Vf5 - d5! jne. Nr. 5. 1. f2-f3, e7 - e5, 2. Kel - f2, Ld8 - f6, 3. Kf2 - g3, Lf6: f3
4. Kc3 - h4, Of8 - e7 matt

Hr. L e h o L a u r i n e sõi 2 kartulit

Liiduklassi maletaja hr. L.Laurine andis esmaspäeval, 13. nov. meie kooli õpilastele simultaani. Simultaan toimus 20 laual. Simultaani algul hr. Laurine mainis: "Mõned päevad tagasi ma nägin unes, et pidin ära sööma 2 kartulit. Ma hakkasin kohe mõtlema, mis see unenägu tähendab. Nüüd meenub mulle selle unenäo tähendus, mul tuleb vastu võtta teilt 2 kaotust." Tema unenägu läks täide. Need 2 kartulit pakkusid temale H. Miil ja H. Jürgens. Simultaan algas kell 18.05 ja lõppes kell 22.44 s.o. 4 t. 39 min. Tulemus, 14 võitu ja 2 kaotust s.o. 90%!

- o -

Laupäeval lõppes C klassi turniir. Peale pinevat võistlust tuli C klassi meistriks Erich Luik. B klassi pääsevad järgmised 8 esimest: 1. E.Luik +6 -2, 2. O.Uusväli +5,5 -2,5, 3. H.Tuuling +5,5 -2,5, 4. F.Liivik +5,5 -2,5, 5. H.Miil +5 -3, 6. E.Pruul +5 -3, 7. H.Peterson +5 -3, 8. H.Meressoo +5 -3

- o -

TKMALÜ turniirilt

Peale 2 vooru on meie poisid järgmistel kohtadel: I grupis: 1. Jürgens +2-0 ja 11-14, Patsik, Samlas, Ehasté ja Tullus. II grupis: 1. Teane +2-0.

-oOo-

T e a t a m e, et
möödunud õppeaasta "Poiste Hääle" numbreid on
veevel võimalik osta. Eriti soovitame nr. 150-ndat.
Palume pöörduda M. K e s a m a g poole!

o-o